

Kazalniki ugodnega ohranitvenega stanja gozdnih habitatnih tipov v Sloveniji

Indicators of favourable conservation status of forest habitat types in Slovenia

LADO KUTNAR¹, DRAGAN MATIJAŠIĆ², ROK PISEK²

¹ Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno ekologijo, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija; lado.kutnar@gozdis.si

² Zavod za gozdove Slovenije, Oddelek za gozdnogospodarsko načrtovanje, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, Slovenija

Na podlagi rezultatov obstoječih sistemov spremljanja gozdov (gozdna inventura, monitoring na ravneh I in II v okviru programa ICP Forests) smo analizirali stanje EU gozdnih habitatnih tipov (Habitatna direktiva, Natura 2000) v Sloveniji. Ugodno ohranitveno stanje habitatnih tipov smo presojali na osnovi izbranih gozdno-specifičnih indikatorjev (MCPFE). EU gozdni habitatni tipi predstavljajo približno tretjino celotne gozdne površine v Sloveniji. Med njimi prevladujejo 91K0 Ilirski bukovi gozdovi, 91I0 Srednjeevropski kisloljubni bukovi gozdovi in 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi. V okviru gozdne inventure smo ugotovili, da se povprečna lesna zaloga po habitatnih tipih nahaja med 108 m³/ha in 339 m³/ha, delež odmrle lesne mase pa predstavlja od 0,4% do 9,0% lesne zaloge. Povprečni volumen odmrle lesne mase na habitatni tip je 12,2 m³/ha. Na ploskvah sistematične mreže (16×16 km) in ploskvah za Intenzivno spremljanje gozdov smo popisali 102 lesnati rastlini in med njimi je bilo 46 drevesnih vrst.

Glede na neposredne vplive človeka in pričakovane učinke podnebnih sprememb so poplavni in drugi nižinski gozdovi (npr. 91E0* Obrečna vrbovja, jelševja in jesenovja, 91F0 Poplavni gozdovi doba in drugih vrst ob večjih rekah, 91L0 Ilirski hrastovo-belogabrovi gozdovi) med bolj ogroženimi habitatnimi tipi v Sloveniji. Poleg teh so že zaradi majhne površine potencialno ogroženi tudi 9180* Javorjevi gozdovi v grapah in na pobočnih gruščih, 91D0* Barjanski gozdovi in 9530* (Sub)mediteranski gozdovi črnega bora. Kljub številnim dejavnikom, ki ogrožajo slovenske gozdove, pa obravnavani parametri večinoma nakazujejo njihovo ugodno ohranitveno stanje. Vendar pa mora biti gozdnogospodarsko načrtovanje organizirano na prilagojen način, da aktivno odgovarja na vse negativne dejavnike, ki ogrožajo stabilnost in obstoj gozdnih habitatnih tipov. Za izboljšanje obstoječega gozdnogospodarskega sistema načrtovanja predlagamo posebno pozornost prioritetnim in manjšinskim gozdnim habitatnim tipom.